

Zpráva o činnosti TC227/WG1 za rok 2020

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC227/WG1 v roce 2020

V 1. polovině roku 2020 se původně plánované jednání TC227/WG1 v Londýně 6. a 7. května 2020 konalo s ohledem na aktuální situaci týkající se virové pandemie přes Skype.

1. jednání 6. a 7. května 2020

Na jednání se probírala následující témata:

TG3 Výrobní normy

Egbert Beuving sdělil k vydání výrobních norem několik informací. Během podzimního jednání WG1 v Delftu se rozhodlo o doplnění výrobních norem tak, aby byly v souladu s delegovaným aktem. Takto upravené normy měly jít k připomínkování, aby mohly být vydány a delegovaný akt mohl být zveřejněn v Oficiálním žurnálu Evropské unie. Před připomínkováním byly doplněné normy zaslány konzultantovi kompetentnímu pro harmonizaci norem, který v lednu 2020 napsal následující stanovisko: "Normy doplněné v roce 2019 jsou vzdáleny tomu, aby mohly být přijaty jako harmonizované normy pod Směrnicí pro stavební výrobky. V normách jsou špatně formulovány požadavky, dále podmínky pro výrobce asfaltových směsí a nejsou respektovány instrukce Evropské komise, což v konečném důsledku znamená, že normy nejsou vhodné k vydání."

Ze strany WG1 byla vznesena otázka, jestli má vůbec cenu vydávat harmonizované normy tak, aby vyrobené směsi nesly označení CE, když jsou asfaltové směsi ve své podstatě vyváženy za hranice pouze minimálně. Takže se nabízí řešení zrušit harmonizované normy a mít pro asfaltové směsi normy neharmonizované. Neharmonizované normy mají výhody, nicméně je stále zapotřebí mít taktéž národní systém pro kontrolu trhu.

Dalším názorem bylo nedělat nic. V současnosti se používají normy z roku 2006 pro značení CE. Pokud se vyčká do roku 2021, proběhne v tomto roce další systematická revize těchto norem a za 1 rok až 1,5 roku se může situace vyjasnit. Nakonec byl přijat tento postup. V roce 2021 bude též vyjasněno, zda-li bude vydaná nová Směrnice pro stavební výrobky, která je naplánována k revizi.

TG2 Zkušební normy

Dotaz na systematickou revizi

- EN 12697-47:2010 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 47: Stanovení obsahu popílků v trinidadském asfaltu – zdrželi jsme se hlasování, trinidadský asfalt se u nás nepoužívá

TG2 připravila návrhy norem, které mají jít do prvního kola připomínkování po revizi

- EN 12697-7 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 7: Stanovení objemové hustoty (Stanovení objemové hmotnosti vzorků pomocí gama paprsků)
- EN 12697-15 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 15: Stanovení citlivosti asfaltových směsí k segregaci
- EN 12697-36 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 36: Stanovení tloušťky asfaltové vozovky

- EN 12697-37 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 37: Zkouška horkým pískem pro zjištění přilnavosti pojiva u předobalené drti pro vtlačované vrstvy (HRA)
- EN 12697-38 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 38: Všeobecné zařízení a kalibrace
- EN 12697-43 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 43: Odolnost proti působení pohonných hmot

Důvodem pro revizi uvedených norem bylo:

- Harmonizovat názvy norem, kdy se má z názvu vypustit, že se jedná o zkušební metody pro asfaltové směsi "za horka", do budoucna uvádět pouze, že se jedná o normy pro asfaltové směsi
- Aktualizovat text norem podle interních pravidel CEN vydaných v roce 2019
- Zjistit a shromáždit zkušenosti během připomínkování pro další vylepšení norem

Poslední možnost obhájení připomínek (Comments Resolution Meeting)

- prEN 12697-42 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – Část 42: Obsah cizorodých látek v asfaltovém recyklátu

2. jednání 20. a 21. října 2020

Taktéž 2. jednání původně plánované na 20. a 21. října v Kodani se konalo přes Skype

Potencionální revize CPR (Construction Product Regulation) Evropskou komisí

Breixo Gomez podal aktuální informaci o revizi CPR, která má trvat 5-10 let. Tato doba zahrnuje i související aktivity, jako je vyjádření různých asfaltových asociací, Evropské komise a dalších subjektů. Francouzský zástupce vyjádřil názor, aby se značení CE neaplikovalo na materiály, jejichž mezinárodní trh je velmi omezený, čímž byla myšlena asfaltová směs. Byl vysloven názor, že každá země má nějaké jiné potřeby, takže nalezení společného řešení bude značně problematické.

Výstupy z posledního jednání CEN TC227

Vzhledem k tomu, že ostatní pracovní skupiny WG mají obdobné problémy se zaváděním výrobních norem jako WG1, bylo definováno několik způsobů řešení na úrovni TC227:

1. Nepracovat na revizi hEN a očekávat postup CEN a Evropské komise
2. Požádat Evropskou komisi o zahájení přípravy nového požadavku na standardizaci, který pokryje všechny výrobky v rámci TC227
3. Zahájit proces deharmonizace výrobních norem v rámci TC227
4. Použít stávající návod CCMC pro revidovanou odpověď na mandát a revidovat hEN v odpovídajícím čase

TG3 Výrobní normy

Gomez prezentoval možné důsledky deharmonizace výrobních norem, stejně jako co lze očekávat v případě vznesení nového požadavku na standardizaci na základě zkušeností z CEN/TC336. Oba procesy by byly dlouhé, složité a bez záruky úspěchu. Dále byla prezentována zpráva, ve které je obsažen názor národních zrcadlových komisí jednotlivých členských zemí s tím, že většina preferuje zachování harmonizovaných norem, stejně jako

udělování značky CE. Bohužel se vyjádřilo k celé záležitosti jen 12 zemí a postoj některých velkých zemí není znám. Co se týče revize výrobních norem v roce 2021, bylo navrženo držet se verze z roku 2016.

TG2 Zkušební normy

Vedoucí TG2 přednesl zprávu o stavu zkušebních norem.

Ve stavu CEN Enquiry jsou následující normy:

- EN12697-7:2014 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 7: Stanovení objemové hustoty
- EN 12697-15:2003 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 15: Stanovení citlivosti asfaltových směsí k segregaci
- EN 12697-36:2003 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 36: Stanovení tloušťky asfaltové vozovky
- EN 12697-37:2003 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 37: Zkouška horkým pískem pro zjištění přilnavosti pojiva u předobalené drti pro vtlačované vrstvy (HRA)
- EN 12697-38:2004 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 38: Všeobecné zařízení a kalibrace
- EN 12697-41:2013 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 41: Odolnost proti působení rozmrazovacích kapalin
- EN 12697-43 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 43: Odolnost proti působení pohonných hmot

Ve stavu Formal Vote jsou následující normy:

- EN 12697-42:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 42: Obsah cizorodých látek v asfaltovém recyklátu
- EN 12697-48:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 48: Pevnost spojení vrstev
- EN 12697-4:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 4: Znovuzískání asfaltového pojiva: Frakcionační kolona
- EN 12697-47:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 47: Stanovení obsahu popílků v trinidadském asfaltu
- EN 12697-25:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 25: Cyklická zkouška v tlaku
- EN 12697-33 EN:2019 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 33: Příprava zkušebních těles zhutňovačem desek
- EN 12697-49:2020 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 49: Stanovení součinitele tření po ohlazení.

Normativní výzkum, výměna informací o výsledcích národního výzkumu

Chaignon podal krátkou informaci o projektu MURE – projekt o vícenásobné recyklaci asfaltových vozovek, který byl v krátkosti představen na minulém jednání WG. Konečná verze zprávy má být k dispozici 17. listopadu 2020. Na základě dosažených výsledků je možné ve Francii použít až 40 % R-materiálu bez další specifikace.

Další plánovaná jednání

- 1. jednání WG1 v roce 2021 bude online jednání 11. – 12.5. 2021 (od 12 h do dalšího dne do 12 h)
- 2. jednání WG1 se bude konat 26 – 27.10. 2021 ve stejném čase jako 1. jednání.

2. Uskutečněná zasedání NAT/WG1 v roce 2020

V průběhu roku 2020 se uskutečnilo 1 jednání týmu č. 6 pro asfaltové technologie za horka.
2. Jednání je plánováno na prosinec 2020.

39. jednání NAT č. 6 konané 19.6. v Jihlavě

Hlavní body jednání

1. Kontrola plnění závěrů z poslední porady týmu
2. Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
3. Informace o stavu normy ČSN 73 6120
4. Informace k TKP 7
5. Vyhláška č. 130/2019 Sb. – zkušenosti s uplatňováním v praxi
6. Informace z komisí EAPA
7. Informace z CEN/TC 227/WG 1
8. Diskuze, různé, přijetí závěrů

3. Pokrok ve schválených a zpracovaných EN

K reakci korespondenčním způsobem byly předloženy následující normy:

Stádium připomínkování (Enquiry)

EN 12697-7,15, 36, 37, 38, 41, 43,

Pravidelná revize – probíhající hlasování o revizi

EN 12697-4:2015, EN 12697-47:2010

Oprava zkušební metody

EN 12697-25:2016/prA1:2019, EN 12697-33:2019

Stádium formálního hlasování (Final Voting)

FprEN 12697-42, 48, 49

4. Informace o uskutečněném připomínkování prEN

V průběhu roku 2020 byly připomínkovány následující normy:

CIB

Hlasování o devítiměsíční toleranci pro řadu norem EN 13108 část 1-7, 9

Hlasování o případné revizi

EN 12697-47 Stanovení obsahu popílků v trinidském asfaltu

Zařazení nové pracovní položky

EN 12697-7 Stanovení objemové hustoty

EN 12697-15 Stanovení citlivosti asfaltových směsí k segregaci

EN 12697-36 Stanovení tloušťky asfaltové vozovky

EN 12697-37 Zkouška horkým pískem pro zjištění přilnavosti pojiva u předobalené drti pro vtlačované vrstvy (HRA)

EN 12697-38 Všeobecné zařízení a kalibrace

EN 12697-41 Odolnost proti působení rozmrazovacích kapalin

EN 12697-43 Odolnost proti působení pohonných hmot

Enquiry - první stupeň připomínkování

prEN 12697-25 Cyklická zkouška v tlaku

prEN 12697-48 Zkouška spojení vrstev

prEN 12697-49 Stanovení součinitele tření po ohlazení

prEN 12697-25/A1 Cyklická zkouška v tlaku

5. Předpoklad prací v roce 2021

V roce 2021 bude pokračovat zpracování nových a revize vybraných zkušebních norem řady EN 12697 dle harmonogramu – (normy po pětiletém používání, sběr zkušeností, vlastní připomínkování).

U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 byly vydány normy 2. generace, proces harmonizace norem je však již více než 4 roky pozastaven. Vyjádření konzultanta hEN je negativní, dle jeho názoru jsou ve výrobních normách špatně formulovány požadavky a dále pak podmínky pro výrobce asfaltových směsí. Nejsou respektovány instrukce Evropské komise, což v konečném důsledku znamená, že normy nejsou vhodné k vydání.

Na základě tohoto stavu začala WG1 uvažovat o deharmonizaci norem. S ohledem na to, že podobná situace panuje i v dalších WG, byly nastíněny na jednání TC227 4 možnosti jakým způsobem dále postupovat (viz výše - zápis z jednání TC227).

6. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2020, doporučení, upozornění

Činnost v roce 2020 byla zaměřena na pravidelné připomínkování zkušebních norem. Některé zkušební normy jsou zpracovávány ve formě technických specifikací s ohledem na dosavadní nedostatek zkušeností. Po 3 letech bude rozhodnuto, jestli budou tyto specifikace transformovány na evropské normy.

Pokračování v dokončení harmonizace i navrhovaná deharmonizace výrobních norem se jeví jako neúměrně dlouhé, takže je celý proces přijímání evropských norem se nachází ve slepé uličce. Je politováníhodné, že rozhodnutí bruselských úředníků maří několikaletou práci techniků jen kvůli nesmyslným byrokratickým opatřením. Jeví se v současnosti zcela jednoznačně, že evropská normalizace v oblasti asfaltových směsí byla zbytečná, protože jsme se dostali do fáze, kdy byrokratické bariéry nejsme schopni překonat.

7. Závěr

Závěrem je nutno opětovně ocenit úsilí firmy Pragoprojekt a.s. a Sdružení pro výstavbu silnic Praha, kterým se daří každým rokem získat prostředky na financování gestorské činnosti a dalších činností souvisejících se zaváděním evropských norem. Bohužel se tyto prostředky nedaří v posledních letech využít tak, aby byl viděn nějaký hmatatelný výstup ve formě nových evropských výrobních norem pro asfaltové technologie.

V Brně, dne 25. listopadu 2020

doc. Dr. Ing. Michal Varaus
Gestor za TC227/WG1